

Luontoliitto, Pääkaupunkiseudun nuorten metsäryhmä
Lausunto Maa- ja metsätalousministeriölle
9.11.2020

Luonto-Liiton pääkaupunkiseudun nuorten metsäryhmän lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteiden toteuttamisesta

Kiitämme Maa- ja metsätalousministeriötä mahdollisuudesta esittää nuorten kantoja valmisteltuun ehdotukseen, joka liittyy metsäsektorin ilmastotoimenpiteisiin. Ohessa kommenttimme ministeriön valmistelemaan ehdotukseen. Pääkaupunkiseudun nuorten metsäryhmänä kommentoimme asetusluonnosta ensisijaisesti metsänkäyttöön liittyen.

Olemme tyytyväisiä siihen, että maankäytön ilmastovaikutukset pyritään huomioimaan aiempaa paremmin ja maankäytön ilmastovaikutuksia pienentäviin hankkeisiin on lähitulevaisuudessa mahdollista saada valtiolta tukea. Asetusluonnoksessa on selkeästi esillä, että tutkimuksen ja tiedon lisääminen liittyen maankäytön ilmastovaikutuksiin ja niiden vähentämiseen on tärkeää, ja aiheen tutkimusta pyritään mahdollistamaan. Tutkittu tieto maankäyttömuotojen ja maankäytössä tehtävien muutosten vaikutuksista on ensisijaisen tärkeä osa maankäyttösektorin ilmastovaikutusten pienentämistä ja hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista.

Metsävaltaisessa maassa, jossa huomattava osa metsistä on aktiivisen metsätalouden piirissä, metsänkäytön ilmastovaikutusten arviointi ja pienentäminen on erityisen tärkeää. Metsien hiilinielun ja erityisesti hiilivaraston kasvua on edistettävä nykytilanteessa, jossa kaikki ilmakehästä ekosysteemeihin pidempiaikaisesti sitoutuva hiili auttaa ilmastomuutoksen hillitsemisessä ja hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisessa. **Asetusta seuraavilla tuilla on varottava tukemasta sellaisia hankkeita, joiden todellinen ilmastovaikutus on pitkällä aikavälillä pieni.** Esimerkkinä tästä hankkeet, joissa intensiivisen metsänhoidon mahdollistama lisääntynyt metsän kasvu ja hiilinielu yhdistyy lyhyeen metsän ikään, nopeaan metsän kiertoaikaan ja puutuotteiden lyhyeen ikään. **Asetuksen tulisi varmistaa, että valtiontukia ohjataan erityisesti hankkeisiin, joissa muutoksilla saadaan edistettyä hiilen sitoutumista ilmakehästä ekosysteemeihin ja puuaineikseen pitkällä aikavälillä.** Puunaineksen käyttö laajassa mittakaavassa polttoaineena ei ole kestävää etenkin, kun otetaan myös huomioon intensiivistyvän metsänkäytön biodiversiteettivaikutukset. Puun energia- ja polttoainekäytön tukia ei tulisi asetuksella edistää, vaan rahoituksella voitaisiin sen sijaan esimerkiksi selvittää energiakäyttöön tarkoitettun puubiomassan verotusta ratkaisuna. Metsänkäytön ilmastovaikutuksiin ja esimerkiksi jatkuvapeitteiseen kasvatukseen liittyvä metsänomistajille suunnattu koulutus mahdollisena tuen kohteena voitaisiin myös mainita asetuksessa.

Asetus keskittyy maankäytön ilmastovaikutuksia pienentävien hankkeiden tukemiseen, mutta hankkeiden valinnassa on tärkeää huomioida myös hankkeen muut ympäristövaikutukset, kuten biodiversiteettivaikutukset. Tätä viestiä tulisi asetusluonnoksessa selkeyttää entisestään. Metsän intensiivinen käyttö on Suomessa suuri yksittäinen syy biodiversiteetin vähenemiselle, ja ilmastovaikutusten tavoin myös biodiversiteettivaikutusten arviointi tulisi olla osa maankäyttöä koskevia päätöksiä. Asetuksen on varmistettava, että tuettavan hankkeen ilmastovaikutusten lisäksi hanke täyttää

kestävyyden kriteerit myös biodiversiteetin ja muiden ympäristövaikutusten osalta, eikä ole ristiriidassa niiden kanssa.

Hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen vaatii aktiivista työtä sekä tutkimusta ilmastovaikutusten pienentämiseksi ja hiilinielun sekä varastojen kasvattamiseksi. Pääkaupunkiseudun nuorten metsäryhmänä toivomme, että asetus edistää Suomen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista kestävästi. **Huolemme on, että asetuksen myötä tuetaan myös hankkeita, joissa ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteet ovat ristiriidassa, ja jotka ovat siten pitkällä aikavälillä kestäättömiä.** Metsiin ja puuhun kohdistuu uusiutuvana luonnonvarana kovaa käyttöpainetta, ja toivomme asetuksessa varmistettavan entistä paremmin, että ilmastotavoitteiden ohella huomioidaan myös tuettavan hankkeen biodiversiteettivaikutukset.

Luontoliiton pääkaupunkiseudun nuorten metsäryhmän puolesta:

Helena Rautakoski, luonnontieteiden kandidaatti

Emma Sairanen, nuorten ilmastodelegaatti

Hilla Laakkonen, maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti